

HAFTAYA BAKIŞ

Geçen hafta yeni yıl tatili nedeniyle işlem hacimlerinin düşük kaldığı küresel piyasaların seyrinde petrol fiyatlarındaki düşüş etkili olurken, yurt içinde yoğun bir veri gündemi hâkimdi.

ABD ekonomisine yönelik olumlu beklentiler tüketici güveninin artmasında etkili oluyor.

Fed'in Aralık ayında faiz artırımına başlamasıyla birlikte önümüzdeki döneme ilişkin belirsizliklerin azalması, ABD'de tüketicilerin ekonomiye olan güvenini iyileştirdi. Geçen hafta açıklanan verilere göre son üç aydır gerileyen tüketici güven endeksi Aralık ayında 96,5'e yükselerek beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşti. Ayrıca, bekleyen konut satışlarında Kasım'da aylık bazda artış beklentilerinin aksine düşüş kaydedilmesine rağmen, yıllık bazda artışın ivme kaybederek de olsa devam ettiği gözlemlendi. ABD'de 2015 yılı genelinde olumlu bir performans sergileyen konut sektörünün 2016 yılında da iyileşme eğilimini koruması bekleniyor.

Euro Alanı'na ilişkin olumlu beklentiler...

Euro Alanı'na ilişkin açıklanan veriler bankaların finansal olmayan kesime sağladığı kredilerdeki artışın Kasım ayında da sürdüğünü gösterdi. Tüketici kredileri yıllık bazda %1,4, ticari krediler ise %0,9 oranında arttı. ECB tarafından alınan son kararlarının finansal koşullar üzerindeki olumlu etkisine işaret eden veri açıklaması, bölge ekonomisine yönelik iyimser beklentileri güçlendiriyor.

Petrolde arz fazlası fiyatlar üzerinde baskı yaratmaya devam ediyor.

Geçen hafta İran yetkililerinin petrol arzına ilişkin yaptığı açıklamalar ve ABD'de açıklanan veriler petrol fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı yarattı. İran Petrol Bakanı İran'a yönelik yaptırımların kalkmasıyla birlikte dış ticarete petrol ihracatını yaptırımlar öncesindeki seviyelere yükseltmeyi hedeflediklerini açıklarken, İran Ulusal Petrol Şirketi Başkanı yaptırımların kalkmasının ardından bir hafta içinde petrol ihracatının günlük 500.000 varil artırılmasının planlandığını belirtti. ABD'de açıklanan ham petrol stoku verileri de stoklarda artışa işaret ederek arz fazlasına yönelik endişeleri güçlendirdi. Öte yandan, Suudi Arabistan'ın petrol gelirlerinin bütçe içindeki payını azaltmaya yönelik önlemler alacağını duyurması piyasayı bir miktar dengeledi. Böylece, Brent türü ham petrolün varil fiyatı geçen hafta %0,4 geriledi. Petrol fiyatlarında yaşanan düşüş küresel piyasalarda satış baskısı yarattı. Ancak, hafta sonunda Suudi Arabistan ve İran arasında yaşanan gerginlik nedeniyle petrol fiyatları bu haftaya yükselişe başladı.

Yuan, dolar karşısında Mayıs 2011'den bu yana en düşük seviyesinde...

Çin Merkez Bankası yuanın referans kurunu yılın son gününde Mayıs 2011'den bu yana en düşük düzeyinde belirledi. Ağustos ayındaki devalüasyonun ardından yuan Kasım ayına kadar değer kazanma eğilimi sergilemiş, Kasım ayında ise yeniden güç kaybetmeye başlamıştı. Böylece, USD/Yuan kuru önceki haftaya göre %0,3 oranında artarak yılı 6,49 seviyesinden tamamladı.

HAFTALIK VERİLER (31 Aralık)

	25.Ara	31.Ara	Değişim (%)		25.Ara	1.Oca	Değişim (%)
BIST-100	74.190	71.727	-3,32 ↓	EUR/USD	1,0973	1,0858	-1,05 ↓
Gösterge Tahvil Faizi	%11,05	%10,86	-0,19 (1) ↓	USD/TL	2,9205	2,9129	-0,26 ↓
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,24 (2)	%2,28	0,03 (1) ↑	EUR/TL	3,1920	3,1675	-0,77 ↓
EMBI+ (baz puan)	414 (2)	410	-4 (1) ↓	ALTIN (USD/ons)	1.076	1.060	-1,42 ↓
EMBI+ Türkiye (baz puan)	291 (2)	287	-4 (1) ↓	PETROL (USD/varil)	37,1 (2)	36,9	-0,40 ↓

(1) Haftalık fark alınmıştır.

(2) 24 Aralık tarihli verilerdir.

Güven endekslerinde gerileme...

TCMB tarafından açıklanan verilere göre imalat sanayinde mevsim etkilerinden arındırılmış kapasite kullanım oranı Aralık'ta aylık bazda 0,3 puan yükselerek %75,4 oldu. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre 1,4 puan azalarak 108,8; ekonomik güven endeksi bir önceki aya göre %3,8 azalarak 100,8 oldu. Reel kesim güven endeksindeki gerilemede genel gidişata ilişkin beklentilerdeki bozulmanın etkili olduğu gözlemlendi. Öte yandan, Aralık ayında imalat PMI verisi 52,2 ile son 13 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Böylece endeks Kasım ayının ardından Aralık ayında da 50 seviyesinin üzerinde gerçekleşerek imalat sanayiinde büyümeye işaret etti.

Dış ticaret açığı daralmaya devam ediyor.

TÜİK tarafından açıklanan veriler dış ticaret açığındaki daralma eğiliminin Kasım ayında da sürdüğünü gösterdi. Dış ticaret açığı yılın ilk 11 aylık döneminde geçtiğimiz yıla kıyasla %25 oranında daraldı. 2015 yılı genelinde emtia fiyatlarında gözlenen düşüş ithalatın, EUR/USD paritesindeki gerileme ise ihracatın azalmasında etkili oluyor ([Dış Ticaret Dengesi](#) raporumuz).

TCMB Aralık ayı toplantı tutanaklarını yayımladı.

TCMB'nin 22 Aralık toplantısının tutanakları geçen hafta yayımlandı. TCMB'nin daha önceki açıklamalarıyla paralellik arz eden tutanaklarda, döviz kuru hareketlerinin gecikmeli etkilerinin enflasyonu olumsuz etkilemeye devam ettiği, petrol fiyatlarındaki düşüşün ise bu etkiyi sınırladığı belirtildi. Bu çerçevede, Kasım ayında çekirdek enflasyon göstergelerinin artmaya devam ettiği ifade edilirken, söz konusu göstergelerin bir süre daha yüksek seviyelerini koruyabileceğine dikkat çekildi. Bu nedenle likidite politikasındaki duruşun sıkı kalmaya devam edeceği belirtildi. Tutanaklarda, geniş faiz koridorunun küresel oynaklığın yüksek olduğu dönemlerde döviz kuru oynaklıklarının düşürülmesine katkı yapan önemli bir araç olarak kullanıldığı, küresel para politikalarındaki normalleşmenin başlaması ile birlikte oynaklıklarda gözlenen düşüşün kalıcı olması halinde bu araca duyulan ihtiyacın azalabileceği değerlendirildi. Bu çerçevede, oynaklıklarda gözlenen düşüşün kalıcı olması durumunda 2016 yılında para politikasında sadeleşme adımlarına başlanabileceği ifade edildi.

Tüketici fiyat enflasyonu 2015 yılında %8,81 düzeyinde...

TÜİK'in açıkladığı Aralık ayı enflasyon verilerine göre üretici fiyatları aylık bazda %0,33 düşerken, yıllık bazda üretici enflasyonu %5,71 olarak gerçekleşti. Tüketici fiyat endeksi ise aylık %0,21, yıllık %8,81 oranında arttı. TÜFE'de aylık en yüksek artış %1,24 ile gıda ve alkolsüz içeceklerde gerçekleşirken, en fazla düşüş gösteren kalem %1,98 ile giyim ve ayakkabı oldu ([Enflasyon Gelişmeleri](#) raporumuz).

Asgari ücret 1.300 TL oldu.

Yeni yıl ile birlikte yurt içinde fiyat ve ücretlerde artışa gidildi. Geçen hafta içinde asgari ücretin 2016 yılı itibarıyla net 1.300 TL'ye yükseltileceği açıklanırken, bazı ürün ve hizmetlerde fiyat düzenlemelerine de gidildi. Alkollü içkiler ve tütün ürünlerine uygulanan ÖTV artırılırken, köprü ve otoyol geçiş ücretlerinde de 4 yıl aradan sonra ilk kez artış yapıldı. Asgari ücretteki düzenlemenin enflasyonu artırıcı yönde, istihdamı ise azaltıcı yönde etkilemesi bekleniyor.

BIST-100 endeksi yılın son haftasında geriledi.

Yurt içi piyasalarda hafta genelinde düşük işlem hacimli sakin bir görünüm hâkim oldu. BIST-100 endeksi yılın son haftasını %3,3 gerileyerek 71.727 seviyesinden tamamladı. TL, USD ve euro karşısında sırasıyla %0,3 ve %0,8 değer kaybetti. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi ise haftalık bazda 19 baz puan gerileyerek yılı %10,86'dan kapandı.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Asgari ücret artışının %40'ı kamu tarafından karşılanacak.

Asgari ücretin artış tutarı olan 274 TL'lik ek maliyetin %40'ı olan 110 TL'nin 2016 yılı için bütçeden karşılanacağı açıklandı. İşverenlerin 2016 yılında 2015'te çalıştırdığı asgari ücretli sayısının %10'undan fazla işçi çalıştırması durumunda 110 TL'lik destekten faydalanacağı bildirilerek, 1 ila 9 arasında işçi çalıştıran işletmelere de 1 kişilik ilave istihdam sağlamaları halinde söz konusu desteğin sağlanacağı belirtildi. Ayrıca, yeni yılda açılacak işletmelere de asgari ücretli istihdam etmeleri durumunda sınırsız şekilde 110 TL'lik destek verilecek. Böylece toplamda ortaya çıkacak yıllık 20 milyar TL'lik maliyetin 9,7 milyar TL'lik kısmı kamu kesimi tarafından karşılanacak. Bu açıklama asgari ücretteki artışın özellikle emek yoğun olarak üretim gerçekleştiren tekstil, hazır-giyim ve mobilya gibi sektörlerle yönelik yarattığı endişeleri bir miktar azalttı. Hükümet asgari ücret artışının istihdamı 0,5-0,9 puan gibi sınırlı bir ölçüde azaltacağını hesaplıyor ([Mobilya Sektörü](#) ve [Tekstil Sektörü](#) raporlarımız).

Bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü %21,2 arttı.

BDDK'nın açıkladığı verilere göre, Kasım ayında bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü geçen yılın aynı dönemine göre %21,2 artarak 2,35 trilyon TL oldu. Bu dönemde krediler %22,4 oranında artarken mevduattaki yükseliş %21,4 seviyesinde gerçekleşti. Söz konusu artışlarda TL'deki değer kaybının etkisiyle yabancı para mevduat ve kredilerin TL karşılıklarının artmış olmasının da etkili olduğu gözleniyor. Nitekim, kur etkisinden arındırıldığında yıllık artışın mevduatta %8,8, kredilerde ise %13,2 olduğu görülüyor.

Bankacılık sektöründe el değiştirmeler sürüyor.

Şekerbank tarafından 31 Aralık 2015'te KAP'a yapılan açıklamada banka ortağı Kazkommertsbank JSC'nin, payının yeni bir stratejik yatırımcıya satılması konusunda, Şekerbank T.A.Ş.'nin %35,44'üne sahip olan Şekerbank T.A.Ş. Personeli Munzam Sosyal Güvenlik Ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı (SEMVAK) ile anlaşığı bildirildi. Hatırlanacağı üzere Yunanistan'ın en büyük bankası National Bank of Greece (NBG), sermaye sıkıntısını atlatmak için başlattığı satış sürecini 22 Aralık'ta tamamlayarak Finansbank'ın %99,81 hissesinin Katarlı QNB'ye (Qatar National Bank) 2.75 milyar Euro'ya satılması için anlaşma sağladıklarını açıklamıştı. Satış süreci devam eden HSBC Türkiye ile ilgili gelişmeler ise 2016 yılında da takip edilmeye devam edilecek.

EPDK elektrik fiyatlarını %6,8 artırdı.

Yeni yıl ile birlikte Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu elektrik fiyatlarını %6,8 oranında artırdı. Fiyat artışının elektrik üretim ve dağıtım şirketlerine olumlu yansımaları beklenirken, enerji yoğun faaliyet gösteren ana metal, motorlu kara taşıtları, elektrikli teçhizat üretimi ve mineral ürünler gibi sektörlerin maliyetlerini artıracığı öngörülüyor.

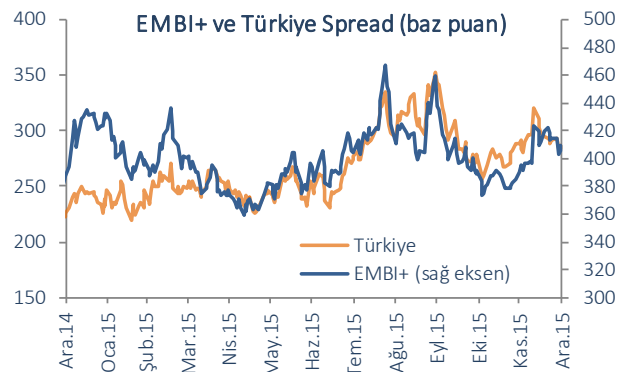
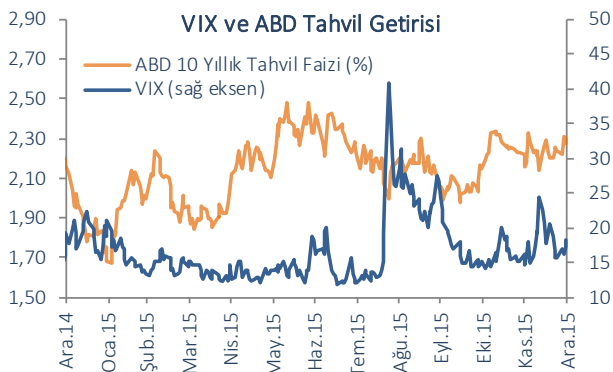
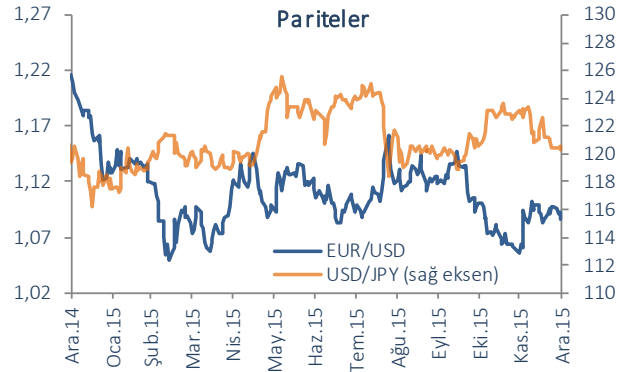
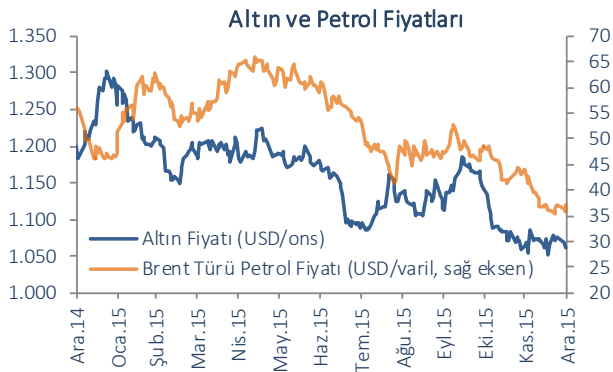
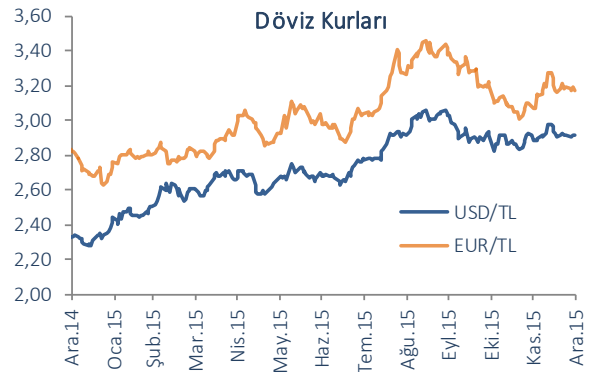
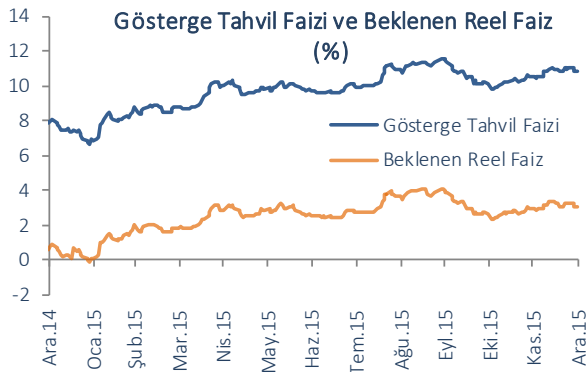
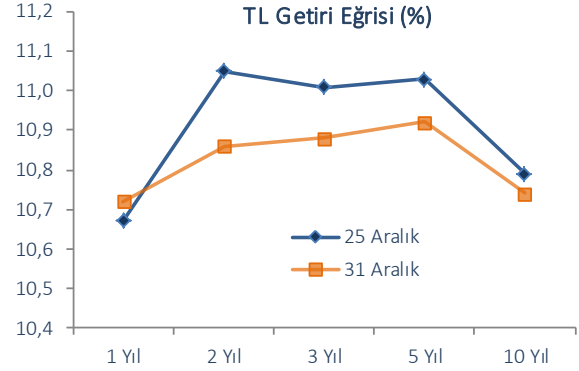
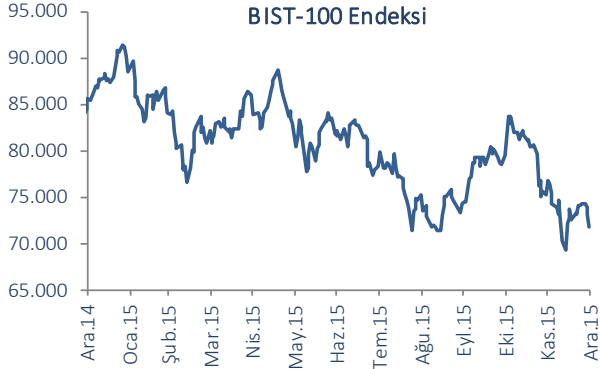
Turist sayısında azalma gözleniyor.

Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı Rusya ekonomisindeki daralmanın ve yurt içinde artan güvenlik endişelerinin etkisiyle Ocak-Kasım döneminde yıllık bazda %1,36'lık azalışla 34,8 milyon seviyesinde gerçekleşti. 24 Kasım'da Rus uçağının düşürülmesiyle başlayan gerginliğin etkisiyle turist sayısındaki azalmanın önümüzdeki dönemde de süreceği öngörülürken 2016 yılında sektörün farklı pazarlara yönelmesi bekleniyor.

Rusya'dan yeni yaptırımlar...

Rusya Türkiye'ye yönelik yeni yaptırım paketlerini açıklamaya geçtiğimiz hafta da devam etti. Buna göre Türk şirketlerinin 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren Rusya'daki devlet ve belediye kurumlarına inşaat, turizm, otel işletmeciliği hizmetleri sunmaları yasaklandı. Rusya ayrıca, belirli sektörlerde faaliyet gösteren firmalardan Türk vatandaşları çalıştırabilecek 53 şirketin listesini yayımladı. Bu yaptırımlar 2016 yılında yeni yapılacak sözleşmeler için geçerli olacak.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
4 Ocak	TÜİK Tüketici Fiyat Enflasyonu	Aralık	
	TÜİK Yurt İçi Üretici Fiyat Enflasyonu	Aralık	
	ABD ISM İmalat Sanayi Endeksi	Aralık	49,2
	Almanya Tüketici Fiyat Enflasyonu (Öncü)	Aralık	aylık %0,2
5 Ocak	Euro Alanı Tüketici Fiyat Enflasyonu (Öncü)	Aralık	yıllık %0,4
6 Ocak	Hazine İç Borç Ödemesi (195 milyon TL)		
	ABD Fabrika Siparişleri Verisi	Kasım	aylık %0,2 düşüş
	Fed Toplamı Tutanakları	Aralık	
	Euro Alanı Üretici Fiyat Enflasyonu	Aralık	
7 Ocak	Euro Alanı İşsizlik Verisi	Kasım	
	Euro Alanı Perakende Satışlar Verisi	Kasım	
	Euro Alanı EC Ekonomik Güven Endeksi	Aralık	
8 Ocak	TÜİK Sanayi Üretim Endeksi	Kasım	
	ABD Tarım Dışı İstihdam Verisi	Aralık	200 bin kişi artış
	ABD İşsizlik Verisi	Aralık	%5,0
	Çin Tüketici Fiyat Enflasyonu	Aralık	
	Çin Üretici Fiyat Enflasyonu	Aralık	

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.